

Family First

En analys av Ungerns *Family Protection Action Plan*

Abstract

This essay studies the expression of the nationalist discourse within Hungary's *Family Protection Action Plan*, a policy created due to low fertility rates. The study is conducted through a critical and discourse analytic approach. Methodologically, the essay is based on a feminist research ethic and Carol Lee Bacchis *What's the problem represented to be ?*. The *Family Protection Action Plan* creates financial incentives for childbirth and the spokesmen argue that the policy intends to increase women's independence. However, the analysis finds overarching nationalist claims, with a silence around the gendered order that install women as reproducers of the nation. This essay suggests that the financial incentives are a way for the state to steer the population in a desirable direction with the consequence that the traditional gender roles within the nation are at risk of being consolidated. This is at the expense of women's self-determination.

Key words: Familjepolitik, Ungern, nationella modern, nationalism, feminism

Antal ord: 9727

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1. Bakgrund	1
1.2 Syfte och problemformulering	2
1.3 Disposition	2
1.4 Relevans och fall av	3
1.5 En feministisk ansats	3
1.6 Tidigare forskning: "Populate or perish"	4
1.6.1 Hur förhåller sig min uppsats till tidigare forskning?	6
2. Staten, nationen och den könade ordningen	7
2.1 Nationen, bevarandet och makten över befolkningen	7
2.2 Den könade ordningen och nationella modern	8
2.3 Summering av det teoretiska ramverket	9
3. Operationalisering	11
3.1 Avgränsningar	11
3.2 Val av fall	11
3.3. Val av metod	12
3.4. Whats the problem represented to be?	13
3.4.1 De sex frågorna i Whats the problem represented to be?	14
3.5 Material	16
4. Family Protection Action Plan	18
4.1. Ungersk Fertilitet	18
4.2 "State of the Nation" februari 2019	18
4.2.1. De sju punkterna i Family Protection Action Plan.....	19
4.3 En större kontext	20
5. Analys av Family Protection Action Plan	21
5.1 Helhetsintrycket av FPAP — Två ledande teman för analysen	21
5.2 Stärkande av kvinnors självständighet?	22
5.3 Bevarande av nationen	23
5.4 Avslutning av analysen	26
6. Slutsats och avslutning	27
7. Referenser	29
Bilaga 1	34

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Det ligger en tidlöshet över moderskapet. Fruktheten och ursprunget till allt liv. Modern som ursprunget för liv och gemenskap ges även en mytologisk gestaltning genom tanken om moder Jord och i den svenska nationspersonifikationen Moder Svea. Moderskapet som får symbolisera livet och nationen.

Reproduktion och kvinnors fertilitet har genom historien varit ett föremål för politisk styrning och under de senaste åren har nationalismen i Europa återigen varit på frammarsch med nationalistiska, populistiska och främlingsfientliga partier som tagit plats i parlamenten. Ungern är inte ett undantag i denna utveckling. Det som sker i Ungern är dock en ny utveckling inom familjepolitiken. I februari 2019 lanserade Ungerns premiärminister Viktor Orbán sjupunkts-programmet *Family Protection Action Plan*. Detta program består av ekonomiska incitament inriktade mot kvinnor och familjer med syfte att höja den ungerska reproduktionen och fertiliteten.

Med denna uppsats vill jag analysera ett nytt empiriskt material och därmed ge en ögonblicksbild av den samtida utvecklingen inom familjepolitiken. Moderskapet bär en tidlöshet, en historia och ett löfte om framtiden; utan mödrar, ingen reproduktion av befolkningen. På detta sätt blir mödrskapet ett föremål för beundran, makt och politik

1.2 Syfte och problemformulering

De ökade nationalistiska rörelserna har ritat om den politiska kartan och högerpopulistiska partier vinner allt större inflytande. Centralt i nationalistisk retorik är vilka som räknas till folket och nationen. I min uppsats vill jag genom att analysera familjepolitiken i Ungern undersöka hur den nationalistiska diskursen kan ta sig uttryck inom ett område för politisk reglering. Jag vill även med min uppsats, och genom feministisk forskningsetik och teori, anlägga ett kritiskt perspektiv för att blottlägga implikationer av *Family Protection Action Plan* för den politiserade kvinnokroppen och kvinnors roll i samhället.

Min frågeställning lyder som följer:

Hur tar den nationalistiska diskursen sig uttryck i Ungerns familjepolitik?

Vad för implikationer ger det för modern som symbol för nationen?

1.3 Disposition

Jag kommer härnäst inleda uppsatsen med att diskutera relevansen av min studie och vad min feministiska ansats medför. Därefter kommer jag gå vidare till hur relationen mellan nationalism och familjepolitik sett ut inom tidigare forskning. Jag kommer titta på Foucaults biopolitik och Millars studie om abortmotstånd inom den nationalistiska rörelsen. Min uppsats bygger sedan vidare på tanken om den politiserade kroppen där staten tagit makten över befolkningens biologiska sfär. Jag kommer därför sätta upp ett teoretiskt ramverk utifrån tanken om nationens bevarande som det centrala och den könade ordningen som denna medför när det kommer till reproduktionen. Uppsatsen kommer vara teoretiskt- och metodologiskt driven och har ett diskursanalytiskt anspråk med konsekvensen att gränsen för teori och metod och för var emperin slutar och analysen börjar är något suddig. För att underlätta för läsaren kan metoddelen ses som en operationalisering av hur jag kommer applicera det teoretiska ramverket. Därefter leds läsaren in i det primära materialet i form av *Family Protection Action Plan*. När de huvudsakliga punkterna framkommit har turen kommit till att applicera teoriavsnittet och dess operationalisering till policyförslaget. I detta avsnitt kommer på så sätt uppsatsens olika delar knytas samman.

1.4 Relevans och fall av

Världen består idag av nationalstater och på dess territorium befinner sig nationen med dess befolkning. Samtidigt som en befolkning utgörs av självbestämmande individer är dessa individer styrda av statens regleringar. Att studera dessa regleringar blir att studera politikens maktmedel över kroppen och det individuella livet. Jag vill undersöka hur kroppen och politiken vävs samman och politiseras genom biopolitiken med dess undergren av familjepolitik. Alla politiska förslag har underliggande värderingar och antaganden som styr deras utformning, så även familjepolitiken. Jag vill avtäcka hur den växande nationalismen tagit sig in i familjepolitiken och politiserat reproduktionen och barnafödandet.

Jag kommer studera den senaste utvecklingen av familjepolitiken i Ungern genom dess *Family Protection Action Plan* (FPAP). Ungern är ett litet land och mitt material tämligen begränsat. Möjligheten att kunna dra några generella och universella slutsatser utifrån min studie kommer därför inte vara möjligt. Jag vill dock påstå att det finns en relevans i att göra denna fallstudie trots dessa invändningar. Det som sker i Ungerns familjepolitik är en ny utveckling inom reproduktiva policys. Den politiska aspekten kring reproduktion är på dagordningen i världen, något som bland annat kan ses genom nyttillkommen begränsning av möjligheten till abort i USA, men också genom den internationella och årliga World Congress of Families (Alabama House Bill 314; World Congress of Families, 2019). Ungern och dess FPAP har bemötts med både kritik och seglat upp som en inspirationskälla för andra länder att ta efter (se avsnitt 3.4 och 4.1.2), varför jag anser att det är av vikt att belysa policyförslagets implikationer och inriktning i ett tidigt skede.

Min metod är kritisk, snarare än deskriptiv i sitt anspråk, vilket manar till reflektion kring de antaganden och tankemönster som ger en viss problematisering och lösning. Denna kritiska reflektion anser jag vara av särskild relevans i en tid av parallella sanningsanspråk. Istället för att studera hur ett problem ska lösas vill jag med denna uppsats vända blicken och studera hur en lösning implicerar en särskild förståelse av ett problem.

1.5 En feministisk ansats

Mitt intresse i synen på kvinnan som reproduktiv ledde mig till det feministiska teoretiseriadet kring den könade nationen. Centralt inom feministiska studier är studiet av makt och könade relationer, något som aktualiseras genom fertiliteten och biopolitikens reproduktiva policys.

Ett feministiskt perspektiv kan beskrivas som ett kritiskt perspektiv som belyser hur praktiker, strukturer och normer skapar en könsmaktsordning som genomsyrar samhället (Eduards 2007; Ackerly-True 2010). Ansatsen är också normativ i den mening att den syftar till att förändra, och inte enbart förklara rådande ordning, till förmån för större jämlikhet mellan könen (Ackerly-True, 2010 1-2). Denna ansats belyser även betydelsen av att studera tystnad och frånvaro, vad som uttalas och inte, samt de förutsättningar, processer och institutioner som orsakar och bibehåller tystnaden. Även om det inte går att tillskriva den feministiska ansatsen en specifik metod, finns det en gemensam metodologi. Denna forskningsetik innebär bland annat en uppmärksamhet och kritisk reflektion kring makt, kunskap, gränser, normalisering och social ordning. Metodologin innebär också självreflektion kring varje steg i forskningsprocessen. (Ackerly-True, 2010 7, 12).

En feministisk ansats medför också en syn på kunskap som producerat och inte något som finns ute i verkligheten för oss att hitta. Av vikt är därför att studera hur kunskapen producerats och reproducerats och sedan utmana denna tystnad kring produktionen av vetande och förståelse av världen. Ansatsen kan även ses som manade till reflektion för att skilja tyckande från vetande. Inom den feministiska metodologin är det av centralt värde att notera rådande maktförhållanden mellan olika epistemologier, då det finns epistemologiska inriktningar som innehar en särskilt privilegierad ställning i det att de ifrågasätts eller kräver sin förklaring. (Ackerly-True, 2010 25, 27).

1.6 Tidigare forskning: ”*Populate or perish*”

Antologin *Births and Power* inleds med orden ”The birth of a child is a political event. So is its absence” (Handwerker, 1990 1). Familjepolitiken och mer specifikt reproduktion kan ses som en avgränsning inom det större fältet av biopolitik, ett begrepp som introducerades av Foucault på 1970-talet. I detta avsnitt vill jag göra en tillbakablick i biopolitik som begrepp, men också i hur nationalismen kan gestalta sig i dess område. Den tidigare forskningen som presenteras i detta avsnitt fokuserar på hur människor kan ses som en resurs i samhället och därmed även bli föremål för politisk styrning, kontroll och nationella anspråk.

Foucault introducerade och teoretiserade på 1970-talet begreppet biopolitik eller biomakt. Vad som började som en politisering av människokroppen utvecklades under slutet av 1700-talet till en biopolitik av människorasen där kontroll söktes av livets alla skeenden och nativistiska policys började göra sitt intåg. Istället för disciplinering av människokroppen skulle nu hela människolivet

politiseras och tas kontroll över (Foucault, 1997 242-243). Begreppet biopolitik som sådant syftar till den suveränas kontroll över kroppar, liv och död. Foucault menade att staten genom sofistikerade tekniker har tagit kontroll över människors biologiska sfär. Denna sfär inkluderar bland annat reproduktion, fertilitet och död. Med Foucaults ord har den suveräna makt över populationen och rätt att "make live and let die" (Foucault, 1997 241, 247). Biopolitik handlar dock inte om människor som individer, utan om populationen som en organisk kropp. Populationens framväxt som ett socialt och politiskt problem gav, i Foucaults ögon, den styrande församlingen nya utmaningar som löses genom att skifta fokus från att försvara territoriet till disponeringen av människor. Med biopolitiken växte det fram en reglerande mekanism och ett socialt imperativ i att säkra befolkningens liv och hälsa och detta genom att bland annat informera sig om befolkningens sexuella sfär, då denna har en direkt påverkan på populationen (Foucault, 1997 242-247; Bacchi, 2009 27 156).

Ett sätt för den suveräna att ta makten över populationen är genom nativistiska policys och på det området undersökte Erica Millar den intensifierade abortdebatten inom den vita nationalistiska rörelsen i Australien. Den nationalistiska rörelsen bär på en nostalgisk längtan efter en idealiserad tid som aldrig funnits; en tid av en nation befolkad av vita, lyckliga, kärnfamiljer (Millar 2015). I sitt teoretiserade kring den biopolitiska ekonomin resonerade Foucault kring rasism. Rasism ska dock inte förstås som hat mellan raser, utan som något djupare och kopplat till makt. Det är en makt av att skapa distinkta raser och separera grupper inom en population, som i sin tur delas in i hierarkier av önskat och oönskat. Eliminering av det oönskade ger säkerhet, men också ökad livskvalitet i form av ett mer välmående, sundare och renare liv. Rasism handlar på så sätt inte om en politisk relation, utan en biologisk sådan av hot mot populationen (Foucault, 1997 254-258). Erica Millar kan ses bygga vidare på detta då hon menar att nationella policys kring reproduktion alltid bär en rasdimension. I Australien har ett narrativ av *populate or perish* varit särskilt närvarande, manifesterat i målande beskrivningar av ett land som kommer erodera från insidan. Alternativet till reproduktion är immigration, men muslimer ses som anti-tesen mot vithet och ett hot mot den sociokulturella ordningen. Aborträtten hotar inte enbart fantasin om ett lyckligt vitt Australien, utan även den vita mannens auktoritet och en av nationens nyckelinstitutioner, den vita heterosexuella kärnfamiljen (Millar 2015 82-83, 88-91).

Om styrande tidigare handlade om upptagenhet med att bevaka ett territorium, kan biopolitikens kontroll av populationen nu ses ta dess plats. När populationen görs till de styrandes huvudbry sätts kvinnor, deras kroppar och fertilitet i strålkastarljuset (Bacchi, 2008 149). Det finns en idé om att det är genom moderskapet nationen reproduceras i både bildlig och bokstavlig bemärkelse. Detta anknyter Millar till när hon menar att det i den nationalistiska tanken ligger en ömsesidighet; nationen förser medborgarna med 'det goda livet' i utbyte mot deras arbete. För den kvinnliga delen är det särskilt det reproduktiva arbetet som

förväntas. Barn ses som bärare av löftena om framtiden och symboliserar 'det goda livet' i materialiserad form (Millar 2015 84-85). I Australien beskrivs antalet som *för* många och en nationell tragedi där aborterande kvinnor ställs som ett hot mot nationen (Millar 2015 86-87). Abort blir på detta sätt en fråga om auktoritet och kvinnors kroppar görs till objekt att kontrollera och styras i en viss riktning och genom nativistiska policys uppmanas vita kvinnor att välja nationen genom reproduktion.

1.6.1 Hur förhåller sig min uppsats till tidigare forskning?

Den här uppsatsen fortsätter på studiet av reproduktion, nationen och kvinnokroppen. Ökat barnafödande och begränsningar av aborträtten kan ses som två sidor av samma mynt av kvinnors fertilitet som medel för nationen. Jag kommer bygga vidare på tanken om statens makt att kontrollera populationen, att människokroppen är politiserad och att reproduktiva förmågor är nödvändiga för nationens överlevnad.

Utifrån ramverket om att nationens överlevnad är det vitala blir kvinnokroppen föremål för politisk reglering och nativistiska policys. Jag menar att det finns ett behov att kritiskt studera vilka som gynnas och missgynnas av de nationella intressena. Nativistiska policys behöver studeras med avsikt att säga vad som är osagt och avtäcka de intressen som styrts dess utformning. I mer konkreta termer kommer jag bygga vidare på Foucaults tankar om den suveränas kontroll över befolkningen, i mitt fall förstådd som nationalstaten. Jag vill dock konkretisera och smalna av fältet med att fokusera på nationens fortlevnad i form av barnafödande. Här kommer jag närma mig Millar i det att jag vill visa på hur kvinnokroppen kan ses som politisk och anta en feministisk ansats i min forskning. Hon undersökte aborträtten, jag däremot vill undersöka den andra sidan av myntet i nativistiska policys; sidan som ger incitament till ökad barnafödande.

2. Staten, nationen och den könade ordningen

I detta avsnitt sätter jag upp mitt teoretiska ramverk. Till att börja med kommer jag beröra övergripande teori kring nationen, dess överlevnad och diskursen *Människor som makt*. Detta kommer sedan leda mig vidare till att titta närmare på tanken om den nationella modern; den könade symbolik som ger att kvinnan står för nationens reproduktion.

2.1 Nationen, bevarandet och makten över befolkningen

Med nationalstaten som grund är det svårt att skriva om biopolitik och befolkning, utan att nämna nationens anspråk. Angharad Closs Stephens menar till och med att tanken om nationen framstår idag som det naturliga och tas för given. Teoretiker förmår sig inte ens med att formulera en kritik av den nationella ordningen utan att tala den nationella diskursens språk (Closs Stephens 2014). Jan Jindy Pettman fyller i att nationalismen gjort nationen till stående *above politics* och därmed ”maskerar det politiska i dess skapande” (Eduards 2007 20). Klaus Sonderman beskriver i sin tur nationell identitet som ”ett påtvingat kollektivt samförstånd” (Eduards 2007, 20). Alla är dock inte lika kritiska till nationen, vid 1900-talets sekelskifte teoretiserade Max Weber om nationen som ett svar på existensens meningslöshet. Nationens bevarande och avancemang tillskrevs högsta prioritet och form för politisk samhörighet. Att säkra nationens överlevnad sågs inte enbart som ärofyllt, utan också som ett politiskt imperativ. När vi lämnar jorden, lämnar vi inte enbart vidare ett ekonomiskt arv, vi lämnar också över nationen och en storslagen nation är den finaste gåva som våra barn kan ges (Closs Stephens 2014 34-35).

Som avsnitt 1.6, tidigare forskning påvisat finns det en koppling mellan tanken om nationen och dess makt över befolkningen; både vilka som ska tillhöra nationen, men också över deras kroppar. Nira Yuval-Davis har i hennes teoretiserande identifierat tre stora diskurser kring nationalistiska policys om befolkningskontroll.

1. Människor som makt

I denna diskurs ses nationens framtid som beroende av kontinuerlig befolkningstillväxt. Denna tillväxt kan antingen ske genom immigration eller genom att fler barn föds (Yuval Davis, 1997 29-31).

2. Den eugenistiska diskursen

I denna diskurs är fokus inte på befolkningsantal, utan på den kvalitet befolkningen håller. Det finns således inslag av selektivitet i befolkningsfrågan exempelvis genom sterilisering (Yuval Davis, 1997 31-32).

3. Den Malthusianska diskursen

I denna diskurs betonas faran i en okontrollerad befolkningsökning, fokus för policy blir därför att minska befolkningstillväxten (Yuval Davis, 1997 32-35).

Det är primärt den första av dessa diskurser som aktualiseras i mitt fall, varför jag endast kommer gå in mer på denna. Som ovan nämnt menar denna diskurs att nationen är beroende av befolkningstillväxt. Tillväxt av en befolkning kan nås genom immigration och/eller barnafödande. När det kommer till barnafödande är nationen beroende av kvinnors fertilitet, och de uppmanas till att ha fler barn. Varför populationen behöver öka kan bland annat handla om behov av arbetskraft, ekonomisk tillväxt och att täcka de kostnader en åldrande befolkning medför. Behovet av ökad befolkning för att bygga och försvara nationen faller också inom diskursens argumentation. Den snabba vägen till befolkningsökning är immigration, men i den nationalistiska inriktningen av denna diskurs är det viktigt att immigrationen sker från önskvärda grupper. Demografin görs till politik och politiska lösningar för att stimulera befolkningstillväxt kan antingen vara att införa olika incitament till att föda fler barn eller begränsa möjligheterna till abort. Att bibehålla den etniska majoriteten ses av största vikt för att bevara den rådande hegemonin. Påtryckningen på kvinnor att föda fler barn kan därför inom denna diskurs ses som en del av en större maktstrategi av raslig överlevnad och att inte bidra till denna kan porträtteras som en synd (Yuval Davis, 1997 29-32).

2.2 Den könade ordningen och nationella modern

I avsnitt 4 kommer det framkomma att Ungern inte är intresserat av immigration och därför vänder jag mig här till den andra inriktningen av *Människor som makt*; inriktningen om ett ökat barnafödande. Nationen är beroende av reproduktion av befolkningen för dess överlevnad, men reproduktionen innehåller en könad dimension som feministiskt inriktade forskare kommit att belysa och kritisera.

Nationen och nationalismen reser tillsammans och formar medvetande om tillhörigheter, identiteter och praktiker. Den nationella gemenskapen bygger på identifikation och lojalitet; ett skapande av vi och dem. Det nationella medför också skyldigheter för bevarande; att döda och att föda (Eduards 2017, 20) Feministiska kritiker belyser dock att nationalismen är en institution skapad av män och en institution där kvinnor riskerar förpassning till förtingning och objektifiering. Den politiska, sociala och moraliska ordningen av ett samhälle har

en stark samrörelse med föreställningar om kroppen, dock med en skillnad mellan den manliga och kvinnliga kroppen; den kvinnliga kroppen uppfattas som tillgänglig för män, men den manliga är innehar inte samma tillgänglighet. I den nationella ordningen blir kvinnan skyddsvärd och tillskrivs en reproduktiv funktion, samtidigt som mannen står för beskydd av det skyddsvärda; mannen är den som ska försvara kvinnan mot andra mäns våld (Eduards, 2007 16-21). Eduards ställer sig kritisk till den ordning som gör att den manliga kroppen gör männen fria att agera, samtidigt som den kvinnliga kroppen ständigt sätts i kroppens våld och är föremål för problem och därför behöver politisk reglering (Eduards, 2007 87).

Foucault skrev om alla kroppar som något som kan ”användas för och av maktordningen” (Eduards, 2007 18). På detta svarar feministiskt inriktade forskare, liksom ovan, med att tanken och nationen och kroppen inte är könsneutral. Kvinnor har inte gjort ett modernt intåg på den nationella arenan, kvinnorna har alltid varit där och konstruerat och reproducerat nationen, biologiskt, kulturellt och symboliskt (Yuval Davis, 1997 1-3). Maud Eduards beskriver i sin tur i *Kroppspolitik* hur kvinnokroppen gjorts till en symbol för nationen; nationen som en moder. Hon driver tesen att kroppen är politisk och menar att offentlig politik ”sorterar kvinnor i mer eller mindre dugande för den nationella gemenskapen” (Eduards, 2007 15).

I tanken om nationen som en moder inordnas kvinnokroppen i familjen; kvinnans roll ses primärt som ett moderskap (Eduards, 2007 13-27). Poängen Eduards vill lyfta fram är dock att det inte är moderskapet eller kroppen i sig som är problematisk, utan den maktordning där nationalstaten konstruerat kvinnokroppen som barnafödande och gjort moderskapet idealiserat (Eduards, 2007 19, 124). En symbol som tillskrivs kvinnor är att deras ’naturliga’ roll i samhället är att föda barn. Denna symbol får konsekvenser för konstruktionen av nationer och kvinnors sociala position inom denna. Nationen är beroende av ett ’vi och dem’ och den primära vägen in i gemenskapen är generellt att födas in i nationen. Då det är kvinnor som biologiskt reproducerar nationen, genom barnafödande, blir kvinnor också bärare av det kollektiva inom nationens gränser. Kvinnors sociala position och kollektiva ansvar påverkar, och kan till och med vara överordnat, kvinnors reproduktiva rättigheter. (Yuval Davis, 1997 26-30).

2.3 Summering av det teoretiska ramverket

I nationalismens grund ligger ett anspråk i nationens bevarande och fortlevnad i framtida generationer. Detta bevarande ställer krav på biologisk likväl som kulturell reproduktion. Feministiskt inriktade forskare kritiserar den ordning där kvinnokroppen ses som en nytthet i samhället och där kvinnokroppen reduceras till dess reproduktiva förmåga för att uppnå olika befolkningskvantitativa mål,

något som blir särskilt påtagligt i tider av befolkningsminskning. I nationalistiska diskurser kring fertilitet uppmärksammande Yuval-Davis en diskurs av *människor som makt* där nationen var beroende av befolkningstillväxt från önskvärda grupper. En ökad fertilitet bland kvinnor ger ett skydd både mot externa och interna hot mot samhället och har nära kopplingar till nationalismens dröm om den betydande och framstående nationen.

3. Operationalisering

3.1 Avgränsningar

Familjepolitiken som område innehåller ett brett spektrum av frågor. Jag har valt att avgränsa mig till *Family Protection Action Plan*, från februari 2019. Jag kan därför inte uttala mig om Ungerns familjepolitik i stort. Jag kommer dock använda familjepolitik som begrepp för att referera till programmet, trots att begreppet är bredare än så.

Jag har valt att analysera familjepolitiken utifrån den nationella diskursen, varför fertilitet är en central fråga för nationen och den könade nationen. Detta medför att jag inte kommer studera de ekonomiska effekterna av policyn, varken på nationell eller individuell nivå. Min studie avser inte heller uttala sig om policys likt denna har för numeriska effekter på fertiliteten. Mitt metodval har vidare implikationen av att jag inte studerar det demografiska problem som sådana, utan representationen av det demografiska problemet som det presenteras i policyn.

3.2 Val av fall

Ungern har sedan 2010 styrts av ett högerpopulistiskt och nationalistiskt parti, Fidesz. Nationalismen berör inte enbart stora säkerhetspolitiska frågor, utan också frågor i människors vardag. Jag har valt att studera Ungerns *Family Protection Action Plan* (FPAP). I februari 2019 lanserade Ungerns premiärminister sjupunkts-programmet med nya förslag riktade mot den ungerska familjen. I min vetenskap har få, om några, vetenskapliga studier gjorts av denna. Genom att använda FPAP som fall kan jag studera de underliggande värderingar som styr familjepolitiken i ett land styrt utifrån tanken om nationen och nationalismen.

3.3. Val av metod

Jag har valt att göra en diskursanalys då jag är intresserad av själva idéerna som uttrycks manifest och latent genom språkbruket och de underliggande värderingarna som styr utformningen av sjupunkts-programmet. Jag kommer, utöver själva punkterna, därför även titta på de stycken där Orbán bygger upp till själva lanseringen av programmet och hur regeringsföreträdare försvarat policyn då den stött på kritik. För att regeringen ska föra en konsistent politik finns här rimligen nycklar till att förstå de värderingar och antaganden som legat bakom policyn.

Diskursanalysen söker att analysera det latent i texter utifrån idén om att språk konstruerar både mening och maktrelationer. Inom ett område kan flera konkurrerande diskurser finnas samtidigt och med varje diskurs följer gränser för vad som inkluderas och exkluderas (Ackerly-True, 2010 208-209; Bacchi, 2009 25-54). Diskursanalysen kan ses som innehavande av en konstruktivistisk utgångspunkt. Problem och kunskap är inte något redan existerande och utanför som väntar på upptäckt, utan något som skapas i ett samspel mellan forskare och omvärld. Om kunskap är konstruerad, föränderlig och kontextbunden uppkommer tvivel på hur vi vetenskapligt kan studera omvärlden. På detta svarar Yuval-Davis att ofullständig kunskap inte ska ses som samma sak som ogiltig sådan (Yuval-Davis 1997 1). Trots ett vetenskapligt ideal om objektiva sanningar är det omöjligt att finna en tolkningsfri verklighet. Det ögonblick ord sätts på ett fenomen har det också placerats inom en diskurs och varje diskurs för med sig marginalisering och tystnad om andra perspektiv (Bacchi, 2009 25-54). Genom att på ett systematiskt sätt studera *Family Protection Action Plan* hoppas jag kunna avtäcka de antaganden som policyn bygger på och de implikationer dessa antaganden får.

Inom diskursanalysen som fält finns det flera olika inriktningar. Jag har valt att använda mig av Carol Lee Bacchis metod *Whats the problem represented to be?* (WPR). Grundantagandet i denna metod är att den lösning som föreslås avslöjar vad som anses vara problematiskt (Bacchi, 2012 21). Diskursanalys handlar både om teori och metod, men gränsen mellan dessa kan vara suddig. Fördelen med att använda WPR är att den är förhållandevis konkret jämfört med andra diskursanalytiska inriktningar, varför även intersubjektiviteten underlättas. Valet av WPR föll också naturligt ihop med min feministiska ansats och teoretiska ramverk som kretsar kring studiet av maktrelationer, tystnader och gränser för vad som kan tänkas. Studieobjektet vid WPR är olika policys eller policyförslag. Dessa policys har en kulturell dimension då de verkar inom en särskild kontext. Att använda sig av WPR är att studera hur dessa policys uppstått och dess implikationer. Genom att studera policys som kulturella och kontextuella ges möjligheter till att nå förståelse kring hur den styrande församlingen verkar och vad det innebär för den styrda befolkningen (Bacchi, 2009 ix).

3.4. Whats the problem represented to be?

Grundantagandet i "*Whats the problem represented to be?*" (WPR) är att den lösning som föreslås avslöjar vad som anses vara problematiskt. Ett angreppssätt av WPR innebär att studera representationer av ett problem, snarare än själva problemet i sig. Detta sker genom att avtäcka de underförstådda antaganden bakom och effekterna av problemrepresentationen presenterad genom lösningen i ett policyförslag. (Bacchi, 2008 1, 25; Bacchi, 2009, xxi). För fortsättningen är det bra om två begrepp tydliggörs; problem och problemrepresentation. Problem kan förstås som "den typ av förändring som impliceras i ett policyförslag" (Bacchi, 2009 xi). Problemrepresentation i sin tur kan förstås som "sättet ett specifikt policy-problem konstitueras" (Bacchi, 2009 35)

En utgångspunkt i WPR är att policys och problemrepresentationer ses som framarbetade av en diskurs (Bacchi 2009, 7, 35). För att förstå diskursbegreppet tar Bacchi hjälp av och citerar Foucaults definition om diskurser som "practices that systematically form the objects of which they speak". I mer konkreta termer kan diskurser förstås som meningssystem som sätter gränser för vad som kan sägas och tänkas. Diskurser är på detta sätt mer än språket, diskurser handlar om hur socialt skapad kunskap och språkbruket skapar mening och ramar för hur vi ser på och tänker om olika objekt, frågor och problem. Att analysera diskurser ifrågasätter tanken om oföränderlig kunskap och sanning genom de många parallella diskursernas sanningsanspråk (Bacchi, 2008 40; Bacchi 2009, 7, 35). Vid policyanalyser i allmänhet och i WPR i synnerhet blir detta intresse i diskurser ett intresse i hur argument struktureras och i sätten problem, subjekt och objekt konstitueras i språket (Bacchi, 2008 41-42).

Istället för att titta i riktningen *problem ger lösningar* tittar WPR bakvägen, i riktningen *lösningar avslöjar problem*. WPR är konstruktivistiskt i den bemärkelsen att regeringar inte ses svara på existerande problem med policyförslag, utan snarare är en aktiv part i att konstruera problem genom att presentera deras lösningar. Hur problemet representeras i form av lösningsförslag medför också särskilda sätt att tänka om frågan och om hur de människor som berörs manas tänka om sig själva. Genom den lagstiftning och övriga tekniker som står till de styrandes förfogande ges regeringar en stor och privilegierad roll i verklighetsbeskrivningen och förståelsen för vad som utgör problem i samhället (Bacchi, 2009 1-3, 33). Representationen av ett problem kommer med målsättningen att attrahera så många som möjligt och skapa ett överläge gentemot motståndarna. Detta behöver tas i beaktande vid analys av policyförslag; analysen

behöver fundera över vilka intressen som tjänas och hur en annan definition förändrat maktrelationerna (Bacchi, 2008 36).

Det är i ovanstående vi finner epistemologin i WPR. Problemen finns inte fixerade ute i världen och väntar på att upptäckas, policyskapare löser inte problemen, utan är med och skapar dem. Detta innebär att metoden inte intresserar sig för den externa giltigheten i argumenten eller policyn, utan istället manar till kritisk reflektion kring vilka antaganden och tankemönster som resulterat i det aktuella förslaget. I sin utformning har WPR en normativ agenda. En del av syftet med att använda WPR som metod är att problematisera problemrepresentationer. Underliggande ligger antagandet att somliga grupper vinner och andra förlorar vid en särskild problemformulering och WPR tjänar här de svagas sida. (Bacchi, 2009 44).

Inspirationen från Foucault är återkommande i Bacchis verk. Bacchi bygger vidare på hans tankar om att problematiseringar är ett sätt att nå tänkandet bakom ett särskilt styrande, men lägger till en metodologi som menar på att ”*every policy, by its nature, constitutes a problematisation*”. Detta ger konsekvensen att vi styrs genom problematiseringar av antagna problem snarare än av policys och givna förutsättningar som kräver åtgärd (Bacchi 2009, 30-31). WPR är en kritisk form av analys i det att lyfter fram problemrepresentationer i ljuset och problematiserar dessa. Även här tar Bacchi stöd i Foucault som ser den kritiska analysen som ett undersökande av antaganden, vedertagna begrepp/föreställningar och etablerade tankemönster som den aktuella praktiken vilar på. WPR handlar om att blottlägga och närgranska premisserna och effekterna av problemrepresentationen (Bacchi 2009, XV-XVI).

3.4.1 De sex frågorna i Whats the problem represented to be?

För att genomföra analysen har Bacchi formulerat sex frågor att ställa till materialet. Viktigt att upprepa är att metoden inte syftar till att undersöka de antaganden eller attityder som individer eller policyskapare håller, utan syftar till att komma åt de underliggande antagandena som ger en särskild representation av ett problem. (Bacchi, 2009 155-156)

De sex frågorna kan ses individuellt, men är också sammanlänkande och därför inte helt möjliga att separera för varandra. Jag kommer dock inte titta närmare på F3 och F6. Detta då denna uppsats är begränsad i sitt omfång och dessa frågor kräver ett mer omfattande historiskt material. Mitt intresse finnes i nationalismens avspeglning i familjepolitiken, inte i dess uppkomst. Syftet med

min uppsats är även att ge en ögonblicksbild, varför jag valt bort att studera de historiska rötterna som påverkat policyskapandet.

F1: HUR REPRESENTERAS PROBLEMET I EN SÄRSKILD POLICY?

Denna fråga syftar till att identifiera de underliggande representationerna av ett problem. Genom att titta på den lösning och terminologi som policyn föreslår avslöjas de tankar som ligger bakom policyns uppkomst. (Bacchi, 2009 2-4)

F2: VILKA FÖRUTSÄTTNINGAR ELLER ANTAGANDEN UNDERBYGGER PROBLEMFÖRMULERINGEN?

Denna fråga syftar till att avtäckta de kunskaper och djupliggande kulturella värden som blivit så självklara att de inte längre ifrågasätts. Denna fråga är intresserad av antaganden som ger en viss representation av ett problem och är nära kopplad till Foucaults arkeologi. Studien intresserar sig det socialt undermedvetna om vad som har tänkts och vad som är möjligt att tänka. Policyn uppstår inom en diskurs och F2 syftar till att avtäckta dessa meningsgivande system av språk, antaganden, förutsättningar och värderingar som ger en konceptuell logik. Till hjälp för detta manar Bacchi till att leta efter dikotomier, nyckelbegrepp och kategoriseringar. (Bacchi, 2009 4-9)

F3: HUR HAR DEN AKTUELLA REPRESENTATIONEN AV PROBLEMET UPPKOMMIT?

Denna fråga syftar till att reflektera över icke-diskursiva faktorer som bidragit till skapandet av en särskild representation av ett problem och spåra en problemrepresentationens rötter i historien. Till hjälp tar Bacchi genealogin kommen från Foucault om att kunskap är nära kopplad till makt och historiska kamper om verklighetsbeskrivningen (Bacchi, 2009 10-11).

F4: VAD LÄMNAR REPRESENTATIONEN AV PROBLEMET - OPROBLEMATISERAT? KAN PROBLEMET FÖRSTÅS ANNORLUNDA?

WPR är kritisk i sin ansats, syftet är att problematisera representationer av problem. Denna fråga i sin tur syftar till att reflektera över och lyfta fram de perspektiv som tystas genom en viss representation av ett problem. Genom att svara på denna fråga lyfts policyförslagets spänningar, motsättningar och begränsningar fram. (Bacchi, 2009 12-13)

F5: VILKA EFFEKTER HAR DEN AKTUELLA REPRESENTATIONEN AV PROBLEMET?

Problemrepresentationer påverkar inte alla lika, vissa grupper vinner och andra förlorar på en särskild representation. Denna fråga syftar till att avtäckta dessa effekter för att de sedan ska kunna kritiserars. Dessa effekter kan förstås som diskursiva effekter på vad som är möjligt att tänka och säga, subjektifierande effekter som delar in subjekt i grupper och levda effekter som berör den materiella

sfären. F5 berör också vilka grupper som ges ansvar för ett visst problem. (Bacchi, 2009 15-18)

F6: HUR/VAR HAR DENNA REPRESENTATION AV PROBLEMET PRODUCERATS, SPRIDITS OCH FÖRSVARATS? HUR HAR DEN/SKULLE KUNNA IFRÅGASÄTTAS, AVBRYTAS OCH ERSÄTTAS?

Denna fråga bygger vidare på F3. F6 syftar också till att avtäckas de institutionaliserade relationer som finns mellan diskurser, sändare och mottagare. F6 är också intresserad av möjligheten att göra motstånd mot diskursen (Bacchi, 2009 19)

3.5 Material

Mitt empiriska material kan ses som tunt. *Family Protection Action Plan* är så pass nytt att studier eller annat material inte hunnits produceras och publiceras. Min kunskap inom ungerska politiska processer är bristfällig och att sätta sig in i det ungerska policystiftandet ligger utanför denna uppsats omfång och min språkliga förmåga. Jag vill dock påstå att det går att nå värdefulla slutsatser genom att studera slutprodukten av denna process, trots begränsningen av material. För att jag ska kunna göra detta har mitt metodval varit av central betydelse. Med hjälp av Bacchis metodologi och metod ges möjligheter att nå de antaganden och förutsättningar som resulterat i den aktuella slutprodukten. Jag kommer nu i detta avsnitt fortsätta reflektera kring mitt val av material.

Jag kommer primärt basera min undersökning på förstahandsmaterial. De politiska uttalandena ska komma från officiella kanaler till den ungerska regeringen för att undvika förvrängningar och att andra skribenters tolkningar påverkar min analys. Det primära materialet för min analys kommer vara *Family Protection Action Plan* så som den presenterades i Victor Orbáns tal *State of the Nation* från februari 2019. Jag finner anledning att anta att det material som publiceras i de officiella kanalerna är material regeringen står bakom. Jag är medveten om att den information som publiceras på dessa sidor kan vara väl utvald, något jag inte nödvändigtvis finner bekymmersamt då min metod syftar till att avtäckas problemrepresentationer och inte problemens överensstämmelse med verkligheten.

Det hade varit en fördel om jag förstod ungerska, men jag finner en studie baserad på engelskspråkigt material fortfarande relevant. Ungern har aktivt arbetat med att sprida familjepolitiken, en politik som fått positiv respons i bland annat Polen, Colombia och USA (Ministry of Human Capacities, 2019a, 2019b, 2019c). På detta sätt kan inrikespolitiken ses som en del av utrikespolitiken; ett sätt att

profilera sig i omvärlden som inspirationskälla och föregångare inom politiska områden. Att materialet är på engelska och min uppsats är på svenska gör att språkliga nyanser kan tappas. Önskar en läsa de offentliga uttalanden jag tagit del av och jämföra mina översättningar med originaltexter finns dessa listade längst bak i referensförteckningen. Önskar en läsa *Family Protection Action Plan* presenterad i Orbáns *State of the Nation* finns ett utdrag i Bilaga 1.

4. Family Protection Action Plan

4.1. Ungersk Fertilitet

Det har sedan 1960-talet skett en förändring i den europeiska demografin; det föds allt färre barn. För att bibehålla befolkningsantalet behöver det genomsnittliga fertilitetstalet ligga på 2.1 barn per kvinna. År 1960 var Ungerns fertilitetstal 2.0 barn per kvinna, år 2019 hade detta tal sjunkit till 1.49. Skiftet kan förklaras av en rad olika faktorer som att kvinnor är allt äldre vid första barnet, önskningar om mindre familjestorlekar och familjeplanering (Sági - Lentner, 2018; Kovács 2019).

4.2 ”State of the Nation” februari 2019

Family Protection Action Plan (FPAP) har inte uppstått ur intet. När Viktor Orbán installerades för sin tredje mandatperiod i maj 2018 sa han följande:

”The situation today is that Hungarians account for 0.2 per cent of the total world population. From this it clearly follows that the survival of Hungarians as a nation is not automatic. [...] Hungarian policy, however, should be predicated on the possibility that we could disappear, we could be dispersed, we could become extinct, and the world could go on [...] Survival is a question of life force, and therefore the Hungarian state and the Hungarian government of the day must be stable, strong and ready to take action. This takes priority over everything; this supersedes all else” (Orbán, 2018).

Ett steg i att infria detta löfte kan ses Orbáns tal till nationen från februari 2019 där FPAP lanserades. Detta tal belyser återkommande vikten av kollektivet och samhörigheten, manifesterat i en enad ungersk nation, för att individen ska kunna förverkliga sig själv. Tanken om nationen som den självklara gemenskapen och framtiden är också genomsyrande, men även att nationen står inför olika hot att försvara sig mot (Orbán, 2019). I talet firade Orbán flera framgångar, men belyste också en förestående problematik i den bristande fertiliteten. Regeringen i Ungern såg sig tvunget att agera för att stimulera den ungerska befolkningen till att öka fertiliteten i landet och lanserade därmed FPAP med dess sju punkter.

Planen som lanserades består av ett sjupunkts-program och ska gälla med start 1 juli 2019 (Orbán 2019, Kovács 2019b).

Bakgrunden till denna politik är med Orbáns ord:

”We are living in times when fewer and fewer children are being born throughout Europe. People in the West are responding to this with immigration [...] Hungarians see this in a different light. We do not need numbers, but Hungarian children. In our minds, immigration means surrender. If we resign ourselves to the fact that we are unable to sustain ourselves even biologically, by doing so we admit that we are not important even for ourselves. So why would we be important for the world? [...] Therefore, instead of theorising, the government has had to act.” (Orbán, 2019)

4.2.1. De sju punkterna i *Family Protection Action Plan*

1. Fördelaktiga lån till kvinnor under 40 år som gifter sig för första gången. Vid första barnet skjuts återbetalningen upp, vid andra barnet skjuts lånet upp ytterligare och delar av lånet skrivs av. Vid det tredje barnet avskrivs lånet i sin helhet.
2. Ett låneprogram för att främja köp av bostad. Familjer med två eller fler barn får särskilda förmåner.
3. Nedskrivning av inteckningslån för familjer med två eller fler barn. Ju fler barn desto större nedskrivning.
4. Kvinnor som föder och uppfostrar fyra barn eller fler behöver inte betala personlig inkomstskatt för resten av livet.
5. Subventioner för bilinköp till familjer med minst tre barn om bilen har sju säten eller fler.
6. 21.000 nya daghemsplatser ska skapas över en treårsperiod. Målet är att 2022 ska alla föräldrar som vill kunna lämna sina barn på daghem.
7. Föräldraförsäkringen ska kunna överlåtas till mor- och/eller farföräldrar.

(Orbán, 2019)

4.3 En större kontext

Lanseringen av sjupunkts-programmet ledde till internationell kritik. Jag vill därför ägna detta avsnitt till att presentera delar av denna kritik samt de svar talespersoner gett. Detta för att komma närmare den bild den ungerska regeringen visar upp av behovet till FPAP.

Den internationella kritiken har berört att policyn är ett sätt att kontrollera kvinnors kroppar, inskränker kvinnors självständighet och för att citera Annika Strandhäll, socialförsäkringsminister i Sverige, ”[p]olitiken osar 30-tal” (Strandhall, 2019; Hirsch, 2019; Lewis, 2019) Som svar på kritiken återkommer återigen den sviktande fertiliteten som argument. Talesperson Zoltan Kovács menar att om inte fertiliteten går upp kommer ungrarna i framtiden vara ett utrotningshotat folk och ett språk och en kultur riskerar att försvinna. När kritiken kommer om att policyn är anti-kvinnor och syftar till att kontrollera kvinnors kroppar menar han att så inte är fallet. Han menar på att ungrarna gifter sig och skaffar barn av fri vilja och att lagen inte tvingar dem. Policyn syftar till att göra det lättare finansiellt och att hjälpa till med de kostnader som kommer av att uppfostra barn. (Kovács, 2019a) Katalin Novák fyller i att i Ungern är ett land av starka familjevärderingar och familjen ses som en grundpelare samhället. Vidare påpekar hon att den ungerska befolkningen stöttar dem i anspråket att minska invandringen och stärka familjen i att kunna ha så många barn som den vill. Genom att plocka bort så många hinder som möjligt för ungas familjebildning är intentionen bakom policyn att ”give the freedom of choice for Hungarian women and men”. Det ska vara lättare att kombinera familj och karriär, men också att stanna hemma för den förälder som vill och det ska vara lättare att skaffa en bostad, utan hjälp från föräldrar (Novák, 2019; Ministry of Human Capacities, 2019b).

5. Analys av *Family Protection Action Plan*

I detta avsnitt kommer jag använda mig av teorin och frågorna från Bacchis *What's the problem represented to be?* (WPR) och det teoretiska ramverk jag satt upp för att analysera *Family Protection Action Plan* (FPAP). Flera av frågorna i WPR och punkterna i FPAP kopplar in i varandra varför jag i min analys slår samman dessa där det är lämpligt. Beroende på vilket perspektiv en anlägger på FPAP kan svaren på frågorna skilja sig. Jag har i min uppsats valt att filtrera policyn genom nationalistiska idéer. För att visa på frågans komplexitet kommer jag dock även presentera en alternativ förståelse av policyn. Denna alternativa förståelse hoppas jag även bidrar till att nyansera uppsatsens syfte om att undersöka hur nationalistiska idéer påverkar synen på kvinnans roll i samhället.

5.1 Helhetsintrycket av FPAP — Två ledande teman för analysen

Det finns olika sätt för en stat att påverka befolkningen att agera i en viss riktning, ett av dessa sätt är att skapa policys och ekonomiska incitament. WPR utgår från att det är lösningen presenterad i en policy som avslöjar vad som anses vara problematiskt (Bacchi, 2012 21). I FPAP ges ekonomiska incitament till att bilda familj och föda fler barn, alltså kan det övergripande problemet förstås som att fertiliteten är under den önskvärda. Med fertilitetstal på 1.49 klarar nationen inte av att reproducera sig självt, utan en befolkningsminskning sker.

Titeln på sjupunkts-programmet *Family Protection Action Plan* ger en riktning av den skyddsvärda familjen. Bakom tanken om att något behöver skyddas ligger underförstått tanken om att något står inför ett hot. Familjen är hotad och centralt för policyn blir därför vilka som räknas till familj. I Ungern är äktenskap en institution reserverad för heterosexuella par. Samkönade par kan ingå registrerade partnerskap, men äger ingen rätt att adoptera eller vara gemensamma vårdnadshavare över barnen (Regeringen, 2018 15). I FPAP förekommer begrepp som *marriage* och *parents* (Orbán, 2019). Således syftar rimligen familjen som begrepp på vad som i Sverige benämns som en kärnfamilj; en familj består av en mamma, en pappa och ett eller flera barn. Då titeln på ett verk är med och sätter tonen för det som kommer därefter kommer *den skyddsvärda familjen* vara ett övergripande tema genom analysen.

5.2 Stärkande av kvinnors självständighet?

När FPAP lanserades stötte policyn på kritik som menade att politiken var ett steg bakåt för kvinnors frigörelse och att den var ett sätt att kontrollera kvinnors kroppar. Den ungerska regeringen svarade på kritiken med att så inte var fallet, policyn gav istället kvinnor större självständighet (Se avsnitt 4.2). Jag vill därför i detta avsnitt beröra, med hjälp av WPR, hur policyn skulle kunna förstås som att stärka kvinnors position.

FPAP skulle kunna ses ur ett klassperspektiv och som stärkande av kvinnors självständighet. Genom att skapa ekonomiska möjligheter till familjebildning kan kvinnor själva bestämma över sin ekonomi och familjebildning. Med de ekonomiska lättnaderna undanröjs ett hinder för kvinnor att kunna föda så många barn som de vill oavsett socioekonomisk klass och utan att ekonomin riskeras. Problemet som föranledde policyn skulle kunna förstås som att kostnaderna för att föda och uppfostra barn hindrar familjer från att göra så. Det finns i policyn ett underliggande antagande om att kvinnor vill ha barn, men att olika hinder står i vägen för detta, varför barn väljs bort; genom att minska dessa hinder väntas fertiliteten stiga. Dikotomin mellan karriär och familjeliv är något som kan hindra unga par från att skaffa barn. Även dikotomin mellan familjebildning och privatekonomi aktualiseras; att uppfostra barn kostar. Flera av förslagen riktar sig direkt mot kvinnor, vilket kan ses som att familjen historiskt varit en sfär för kvinnor på bekostnad av deras ekonomiska och sociala självständighet. Genom att rikta förslagen mot kvinnor; dels genom skattelättnader och fördelaktiga lån, men också genom utbyggnad i daghem och föräldraförsäkring behöver kvinnor inte längre välja mellan barn och denna självständighet. Med lösningen som presenterad i FPAP går det även att göra karriär och värna familjevärderingar genom att mor- och farföräldrar kan ta över föräldraförsäkringen. Att kvinnor kan finna självförverkligande genom att exempelvis göra karriär är dock något som *läggs till* som önskning utöver att bilda familj, snarare än *istället för*.

Detta tillägg till självförverkligandet, av att göra karriär, är nödvändigt om Orbán ska nå sin vision om ett Ungern i blomstrande tillväxt (Orbán 2019). För tillväxt behövs arbetskraft och en spänning mellan behovet av kvinnor som arbetare och som familjebildare uppstår. I punkt 6 och 7 i FPAP byggs barnomsorg och föräldraförsäkring ut så fler kvinnor kan välja arbete samtidigt som barn föds och tryggar den framtida arbetskraften och välfärden i samhället. Eduards och Yuval-Davis tog upp att kvinnokroppen behövs i nationsbygget för sin reproduktiva förmåga av nationen; biologiskt, kulturellt och symboliskt. (Eduards, 2007 19-22; Yuval-Davis, 1997 1-3). Något de lämnade outvecklat är denna utvidgning av kvinnors traditionella ansvar, nämligen att kvinnan också behövs för att trygga tillväxt och det ekonomiska arvet. Hur det historiska och mer samtida ansvaret inom nationsbygget ska balanseras lämnas delvis oproblematiserat i FPAP.

Något som är intressant att studera är tystnaderna i policyn. Om syftet varit att kvinnor själva skulle kunna styra över sin fertilitet och familjebildning hade satsningar på IVF, adoption eller allmän mödravård kunnat vara inkluderande i policyn. En annan intressant tystnad är att policyn tycks rikta sig mot heterosexuella par. Detta är en påtaglig begränsning av policyn och något som lämnas oproblematiserat. Kvinnor som frivilligt väljer bort barn är också ett perspektiv som tystas. Fertiliteten ska lösas genom ekonomiska incitament som om problemet bakom barnlöshet var den ekonomiska situationen. Denna tystnad kan ses stå emot det jämställdhetsanspråk förespråkarna av policyn menar att den har. Effekterna av policyns problemrepresentation kan därmed sägas vara riktade mot ett bevarande av den ungerska kärnfamiljen. Familjen kan utifrån Novák kan tolkas som en av nationens mest centrala institutioner (Novák, 2019). Även om lättnader skapas för att kvinnor ska kunna göra karriär och föda barn ges också större ekonomiska möjligheter för kvinnor att stanna hemma med barnpassning och värna Ungerns starka familjevärderingar.

Eduards menade på att det inom kroppspolitiken finns en könad ordning där den manliga kroppen är fri att agera, men att kvinnan är i kroppens våld och i behov av politisk reglering (Eduards 2007, 87). Denna problematisering av problemrepresentationen finner stöd i att förslagen riktar sig mer eller mindre direkt mot kvinnor. Nationens kvinnor uppnår inte ett önskvärt fertilitetstal, varför statens policystiftande mekanism träder in. Eduards menade i sitt teoretiserande att det i tanken om nationen finns en underliggande könad symbolik av nationen som en moder. Det är mödrarna som reproducerar nationen biologiskt och kulturellt och kvinnan underställs med familjens sfär (Eduards, 2007 19-22, 43). Denna bild kan Kozak och Novak tolkas bekräfta genom att de menar att familjepolicyn syftar till att ge kvinnor större självständighet; policyn hade, med detta syfte, inte behövts om kvinnor redan var självständiga familjen. Jag vill här gå tillbaka till policyns titel *Family Protection Action Plan*, som ger policyn i syfte att skydda familjen som står inför ett hot. Policyn kan därför ses svara mot att en av nationens nyckelinstitutioner hotas och inte gentemot ”kvinnor har för lite självständighet”.

5.3 Bevarande av nationen

Som tidigare nämnt behövs ett fertilitetstal om 2.1 barn per kvinna för att reproducera befolkningen, men i Ungern ligger motsvarande tal på 1.49, vilket ger en minskning i befolkningsantalet (Sági - Lentner, 2018; Kovács 2019). Det är dock inte enbart befolkningsminskningen som ses som ett problem, om den varit det primära problemet hade lösningsförslaget med största sannolikhet varit en annan, exempelvis ökad invandring. Problemrepresentationen skulle därför kunna

förstås som att det föds för få *ungerska* barn, vilket hotar den ungerska nationens fortlevnad. Denna problemrepresentation finner stöd i att Orbán återkommande nämner att den ungerska nationen står inför ett reproduktivt hot: "It is not written in the great book of humanity that there must be Hungarians in the world. It is only written in our hearts" (Orbán, 2019). Att verka för nationell överlevnad kan genom denna symbolik förstås som ett uttryck för en självuppoffrande kärlek till nationen; när hjärtat slutar slå, slutar livet. Med bakgrund av detta kan ett underliggande antagande om nationens bevarande som ett politiskt imperativ identifieras. Ett imperativ Weber identifierade i sitt teoretiserande kring nationen (Closs Stephens 2014 34-35).

Bacci menade på att det som presenteras som en lösning avslöjar vad som ses som problematiskt (Bacchi, 2009). I den första av Yuval-Davis presenterade diskurser *människor som makt* ges lösningen befolkningstillväxt till vad som kan antas vara en önskan om nationens bevarande. Befolkningstillväxt enligt denna diskurs ges genom antingen immigration eller ökad fertilitet (Yuval-Davis, 1997 29-32). I Orbáns tal är det tydligt att han ser immigrationen som ett hot mot nationen; "We do not need numbers, but Hungarian children. In our minds, *immigration means surrender* [Min kursivering]" (Orbán, 2019). Immigration kläs här i krigsmetaforer av kapitulation och underkastelse. Med krigsmetaforer likt ovan och att "They [EU] must not break through our defences" leds tankarna till en nation som står inför ett hot (Orbán, 2019). För nationens överlevnad behövs fler ungerska barn uttryckt i "we could become extinct, and the world could go on [...] Survival is a question of life force" (Orbán, 2018). När Orbán talar betonas dock inte det territoriella hotet mot nationen, utan det kulturella hotet i form av invandring och låg fertilitet. Ungern behöver inte en större befolkning, Ungern behöver en population med rätt nationstillhörighet, vilket kan ses i enlighet med *Människor som makts* ansats i att bygga och försvara nationen. Den eugenistiska diskursen betonar i sin befolkningen inte handlar om antal, utan om dess genetik, varvid sterilisering är ett av statens verktyg (Yuval Davis 2019 31-32). Att premiera ungerska barn framför immigration från andra kulturer skulle kunna ses som en selektivitet, men nationen står inte för ett genetiskt hot, utan för ett kulturellt sådant. Att lösa befolkningsfrågan med invandring är enligt Orbán att ge upp och förklara sig själv oväsentligt (Orbán, 2019). På detta sätt innebär inte människor per automatik makt. Människor kan ge arbetskraft, bidra med tillväxt och få statens maskineri att fortsätta snurra, men människor per automatik bevarar inte den hegemoniska ställning som nationens etniska majoritet håller. Det går att se nationell tillhörighet som något en föds in i eller konverterar till. I detta fall verkar en syn på nationen som något man föds in i och går i arv vara premierat då invandring ses som ett hot mot nationen.

I policyns upptakt menar Orbán att en nation som inte kan upprätthålla sig i biologisk mening också säger att en inte anser sig viktig ens för sig självt. Utan biologisk fortlevnad reduceras en till ett "mere cloud of dust on the highway of nations" (Orbán, 2019). Det ligger en förödmjukelse i att gå från en stolt nation till att förintas i ett kvarlämnat dammoln. När nationen är hotad krävs

befolkningen att bidra och att offra; traditionellt drar män ut på slagfälten och kvinnor stannar hemma och reproducerar nationen i barnafödande (Eduards, 2007, 20-21, 43, 124). När det kommer till denna biologiska reproduktion pratar Orbán i vi-form, vad som inte nämns är att den biologiska reproduktionen enbart kan ske genom nationens kvinnor. I detta uppstår en tystnad kring att kvinnors bestämmande över den egna kroppen på detta sätt underordnas kollektiva intressen. I detta kan därför ett underförstått krav på offrande ses, där individen ska offra sig och bidra till nationens fortlevnad. Om barn ses som bärarna av nationens framtid, blir avsaknaden av barn ett hot mot denna framtid. Detta offrande för kollektivet lämnas i sig oproblematiserat.

Att offra sig för nationen är dock något inom den nationella diskursen som ska ses som ärofullt, Weber benämnde till och med att säkra nationens överlevnad som ett politiskt imperativ (Closs Stephens 2014, 34). Med den nationalistiska diskursen tystas dock kvinnans bestämmanderätt över sin kropp. Frivillig barnlöshet och den lilla familjen blir en anomali och ett nationellt hot. Frivillig barnlöshet kan till och med ses ligga utanför den nationella och nativistiska diskursens sfär. Detta då moderskapet enligt Eduards idealiseras (Eduards, 2007 19, 124) FPAP med dess ekonomiska incitament antyder att det är den ekonomiska situationen som hindrar kvinnor från att skaffa (flera) barn, inte att värderingar förskjuts till ett större självbestämmande över kroppen och det individuella livet. Ett underliggande antagande kan därför ses vara att kvinnor vill föda barn, barnafödande kan ses vara kvinnans naturliga roll. Tanken om att kvinnan bidrar till kollektivet med sin reproduktiva förmåga reducerar kvinnans bestämmande över sin fertilitet riskerar att göra henne till ett objekt med en kropp i nationens tjänst. Med FPAP utökas statens ekonomiska ersättning för kvinnornas reproduktiva arbete. Att kvinnor på ett individuellt plan vill åtnjuta ekonomisk frihet eller göra karriär löses genom att plocka undan hinder för att detta ska ske parallellt med barnafödande. Om familjen tidigare varit beroende av mannens inkomst då kvinnan primärt vårdat familjen, byts detta beroende då kvinnan istället kan få stöd av staten. Att ge kvinnor ekonomiska incitament till att föda barn är dock inte likställt att ge dem större självständighet. Förslaget ombesörjer inte kvinnor i allmänhet, utan för att hon ska åtnjuta denna självständighet krävs hon av staten på en motprestation; hennes kropp behöver verka i nationens tjänst med sin reproduktiva förmåga. En effekt av problemrepresentationen kan därför vara att de traditionella könsrollerna befasts. Att fertiliteten i landet är låg kan sättas som kvinnornas ansvar, det är kvinnor som har den reproduktiva förmåga nationen är beroende av. Kvinnors roll i nationen är att föda barn, och att de kräver större självständighet och frihet hotar denna ordning och är därför något som behöver lösas. Kvinnokroppen blir ett föremål för regleringar och med Foucaults ord ”använd[s] för och av maktordningen” (Eduards, 2007 18).

5.4 Avslutning av analysen

Det är möjligt att policyn syftar till att bevara nationen, samtidigt som kvinnor får ökade möjligheter att kombinera familj och karriär. Samtidigt presenteras policyn inte i termer av kvinnligt självbestämmande, utan i termer av migrationens och den låga fertilitetens hot mot nationen. Kvinnors självbestämmande kom som argument först när policyn kritiserades för att vara kontrollerande av kvinnokroppen.

Kovács försvarar förslaget med att det inte tvingar kvinnor att föda barn (Kovács, 2019a). Vad han inte nämner är att naivistiska policys verkar inom en diskurs, som är med och formar medvetande och identitet. En grund i Bacchis teori är att vi styrs genom problematiseringar snarare än existerande problem (Bacchi, 2009 30-31). Detta ger staten makten att genom sina lösningsförslag skapa vad som anses vara problematiskt och forma medvetande och verklighetsbilder. På detta sätt kan policyskapande ses som en diskursiv praktik. Diskurser existerar parallellt, men de innehåller också olika statusar där de som är institutionaliserade, eller förespråkade av de styrande tenderar vara premierade (Bacchi 2009, 35-36). Orbán klär återkommande Ungern i nationalistiska termer om den storslagna ungerska nationen (Orbán, 2019). Vad som talas mindre om är rättigheter för kvinnor och marginaliserade. Nationens bevarande är den sanning som ställs och i den verklighetsbeskrivning som skrivs är nationen hotad. Moderskapet blir inte enbart ett bärande av nationens barn, utan också av löftet om en storslagen framtida nation, varför det också blir idealiserat inom en nationell diskurs där det nationella arvet, för att referera till Weber, är "the best gift that one generation can pass to the next" (Closs Stephens 2014, 34).

FPAP kommer kosta ekonomiskt för den ungerska staten, hur mycket är svårt att säga nu, men policyn med dess stora ekonomiska incitament kan ge en diskursiv effekt i det att den nationella överlevnaden som primära mål befasts. Kosta vad det kosta vill. För att nationen ska överleva behöver den agera nu, och nationens fortlevnad, med Orbáns ord "takes priority over everything; this supersedes all else" (Orbán, 2018). Samtidigt som staten skickar en tydlig signal om den önskvärda fertiliteten och befolkningen som ett kollektiv bevaras den individuella autonomin. Med ekonomiskt stöd, ökningar i daghemsplatser och friare föräldraförsäkring ges familjer större frihet att bestämma över sin vardag. Denna balansgång kan ses som ett subtilt sätt för staten att styra biopolitiskt över befolkningen. Populationen styrs i en önskvärd riktning utan påtvingat förmynderi.

6. Slutsats och avslutning

*Hur tar den nationalistiska diskursen sig uttryck Ungerns familjepolitik?
Vad för implikationer ger det för modern som symbol för nationen?*

Det sägs att en moders kärlek till sina barn är ovillkorlig. Det stämmer inte. Den nationella moderns arv villkorar kvinnokroppen som reproducent av nationen i biologisk mening, så att nationen kan förses med nya barn att ge sin kärlek till. Tanken om att en primärt föds in i nationen blir sällan så tydlig som när det kommer till nativistiska policys kring fertilitet. När invandring kläs i termer av kapitulation och nationens nära liggande upplösning står den nationella stoltheten under hot. När företrädande politiker beskriver det nationella folket som utrotningshotat och att nationen riskerar att reduceras till ett dammoln, vänds blickarna mot nationens mödrar. Genom ekonomiska incitament kallas kvinnors kroppar in i nationens tjänst. Det går att hävda att lagen inte tvingar kvinnor till att föda barn, det är sant, men policyn så som presenterat skickar en stark signal om att den ungerska nationen är hotad. Ett hot som bara kan undanröjas av att skydda familjen. Utan barnafödande kvinnor kan inte nationen reproduceras och den finaste gåvan vi kan ge våra barn, för att använda Webers ord, riskerar att tillintetgöras.

Det sker en utveckling i Ungern med fertilitetstal under vad som krävs för reproduktion av befolkningen. Denna utveckling är inte unik. Ungern valde vägen att ge ekonomiska incitament till att få fler kvinnor att föda fler barn, men också ändra i föräldraförsäkringen för att ge kvinnor större möjlighet till arbete och familj samtidigt. Det går inte att säga vilken effekt denna policy kommer ha, varken lokalt för Ungerns fertilitet eller globalt i form av länder som följer i dess spår. Min mening har varit att med utgångspunkt i den feministiska forskningsetiken ge en ögonblicksbild i hur nationalismen kan gestaltas inom ett specifikt område för politik. Nationalismen i Europa växer, så också röster om kvinnors självständighet, min studie har visat på ett förslag där dessa kan ses stå i konflikt, även om policyn försvaras med just självständighetens språk. Nu är det för tidigt, men när åren gått kan denna ögonblicksbild plockas upp för studier om nationalismens fertilitetsanspråk kunde förenas med större självständighet för kvinnor, eller om detta skapande av ekonomiska incitament satte kvinnorna i ett fortsatt beroende och förpassning till traditionella könsroller.

I min inledning slog jag fast att jag ville hålla en feministisk ansats i min studie. Feministisk forskning syftar till att studera makt och dess effekter. Detta innebär inte enbart den makt en stat har över sin befolkning, utan också den makt akademisk forskning och forskaren innehar över kunskapsproduktionen. Min

studie har tvingat mig att reflektera kring min position. Med denna studie har jag varit med och konstruerat ett stycke kunskap. Jag har arbetat med att uttolka en problemrepresentation, men varje problemrepresentation är också en tolkning av en verklighet där flera parallella verklighetsbilder kan existera samtidigt. Denna pluralitet ställer vetenskapligheten inför olika utmaningar när det kommer till att nå sanning, och att skilja tyckande från vetande. Min studie är en av det första när det kommer till *Family Protection Action Plan*, vilket också medför en möjlighet i att forma verklighetsbilden kring denna policy. Därför vill jag uppmuntra till vidare studier inom samtida nativistiska policys med fokus på deras tystnader, antaganden och effekter. Ju bredare bild som kan skapas, desto närmare kan dess underliggande antaganden och förutsättningar komma och den normativa ansatsen av större jämlikhet förverkligas.

7. Referenser

- Ackerly, Brook - Jaqui True. 2010. *Doing Feminist Research in Political and Social Science*. New York: Palgrave Macmillan.
- Bacchi, Carol Lee. 2008. *Women, policy and politics*. London: Sage Publications Ltd.
- Bacchi, Carol Lee. 2009. *Analysing policy: What's the problem represented to be?*. Frenchs Forest NSW: Pearson.
- Bacchi, Carol Lee. 2012. Introducing the 'What's the Problem Represented to be?' approach. I Angelique Bletsas - Chris Beasley (red) *Engaging with Carol Bacchi Strategic Interventions and Exchanges*. North Terrace: University of Adelaide Press, 21-24 [E-bok]
- Closs Stephens, Angharad. 2014. *The Persistence of Nationalism: From Imagined Communities to Urban Encounters*. Abingdon: Routledge. [E-bok]
- Eduards, Maud. 2007. *Kroppspolitik : om moder Svea och andra kvinnor*. Bokförlaget Atlas.
- Foucault, Michel. 2003. *Society must be defended Lectures at the Collège de France 1975-1976*. New York: Picador.
- Handwerker, W. Penn. 1990. Politics and Reproduction: A window on Social Change. I W. Penn Handwerker (red) *Births and Power: Social Change and the Politics of Reproduction*. Boulder: Westview Press, 1-38
- Alabama House Bill 314. *Abortion, Make abortion a Class A felony and attempted abortion a Class C felony*.
- Hirsch, Afua. 2019. Nationalist strongmen are bent on controlling women's bodies. *The Guardian*. 13 februari. <https://www.theguardian.com/commentisfree/2019/feb/13/women-bodies-brazil-jair-bolsonaro-hungary-victor-orban> (Hämtad 2019-04-13)
- Kovács, Zoltán. 2019a. *Dear Guardian columnist: No, Hungary's family policy is not about "controlling women's bodies"*. About Hungary. [Blogg]. 14 februari. <http://abouthungary.hu/blog/dear-guardian-columnist-no-hungarys-family-policy-is-not-about-controlling-womens-bodies/> (Hämtad 2019-04-13)

- Kovács, Zoltan. 2019b. *Hungary's Family Protection Action Plan: It's coming July 1*. About Hungary. [Blogg]. 4 april. <http://abouthungary.hu/blog/hungarys-family-protection-action-plan-its-coming-july/> (Hämtad 2019-04-13)
- Lewis, Helen. 2019. Why we should fear populists like Orbán and Erdogan who want women to be baby machines. *NewStatesman*. 13 februari. <https://www.newstatesman.com/politics/feminism/2019/02/why-we-should-fear-populists-orb-n-and-erdogan-who-want-women-be-baby> (Hämtad 2019-04-13)
- Millar, Erica. 2015. 'Too Many' Anxious White Nationalism and the Biopolitics of Abortion. *Australian Feminist Studies* 30 (83): 82-98.
- Ministry of Human Capacities. 2019a. *Minister of State Katalin Novák received award in Warsaw in recognition of Hungary's family policy*. Hungarian Government. <https://www.kormany.hu/en/ministry-of-human-resources/news/minister-of-state-katalin-novak-received-award-in-warsaw-in-recognition-of-hungary-s-family-policy> (2019-04-13)
- Ministry of Human Capacities. 2019b. *Hungary has become a basis of reference with relation to family support measures*. Hungarian Government. <https://www.kormany.hu/en/ministry-of-human-resources/news/hungary-has-become-a-basis-of-reference-with-relation-to-family-support-measures> (2019-04-13)
- Ministry of Human Capacities. 2019c. *United States regards Hungarian family support system as a model worth following*. Hungarian Government. <https://www.kormany.hu/en/ministry-of-human-resources/news/united-states-regards-hungarian-family-support-system-as-a-model-worth-following> (2019-04-13)
- Novák, Katalin. 2019. *State Secretary Novák responds to Swedish minister's criticism of Hungary's family policy*. About Hungary. <http://abouthungary.hu/news-in-brief/state-secretary-novak-responds-to-swedish-ministers-criticism-of-hungarys-family-policy/> (2019-04-13)
- Orbán Viktor. 2018. *Prime Minister Viktor Orbán's address after swearing the prime-ministerial oath of office*. Hungarian Government. <https://www.kormany.hu/en/the-prime-minister/the-prime-minister-s-speeches/prime-minister-viktor-orban-s-address-after-swearing-the-prime-ministerial-oath-of-office> (2019-04-13)

- Orbán, Viktor. 2019. *Prime Minister Viktor Orbán's "State of the Nation" address*. Hungarian Government. <https://www.kormany.hu/en/the-prime-minister/the-prime-minister-s-speeches/prime-minister-viktor-orban-s-state-of-the-nation-address-2019> (2019-04-13)
- Sági, Judit - Csaba Lentner. 2018. Certain Aspects of Family Policy Incentives for Childbearing—A Hungarian Study with an International Outlook. *Sustainability* 10 (11): 3976.
- Strandhall. 2019. *Det som sker i Ungern är alarmerande. Nu vill Orban att fler "äka" ungerska barn föds. Politiken osar 30-tal och som högerpopulist behöver man skapa dimridåer för vad den här typen av politik gör med den självständighet kvinnor kämpat för.* [Twitter]. 12 februari. <https://twitter.com/strandhall/status/1095381772307783680> (2019-04-13)
- Utrikesdepartementet. 2018. *Ungern – Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer: situationen per den 31 september 2018*. Regeringskansliet. <https://www.regeringen.se/491540/contentassets/e17fc15ebd5d42f8923c1630e54f0d09/ungern---manskliga-rattigheter-demokrati-och-rattsstatens-principer-2018.pdf> (2019-08-10)
- World Congress of Families. 2019. *The Wind of Change: Europe and the Global Pro-Family Movement*. International Organization for the Family. <https://wcfverona.org/en/> (2019-08-14)
- Yuval-Davis, Nira. 1997. *Gender & Nation*. SAGE Publication [E-bok]

Bilaga 1

Utdrag ur: Viktor Orbán, State of the Nation februari 2019

”Ladies and Gentlemen,

We are living in times when fewer and fewer children are being born throughout Europe. People in the West are responding to this with immigration: they say that the shortfall should be made up by immigrants, and then the numbers will be in order. Hungarians see this in a different light. We do not need numbers, but Hungarian children. In our minds, immigration means surrender. If we resign ourselves to the fact that we are unable to sustain ourselves even biologically, by doing so we admit that we are not important even for ourselves. So why would we be important for the world? The fate of such peoples is slow but certain obliteration, until they become a mere cloud of dust on the highway of nations. It is not written in the great book of humanity that there must be Hungarians in the world. It is only written in our hearts - but the world cares nothing for that. God will only help those who want to be helped. We can argue all day whether there are few children because the people have changed or rather because circumstances restrain them. This debate cannot be decided definitively, and it leads nowhere. Therefore, instead of theorising, the government has had to act. First of all, we have created national unity on the issue of families. One million three hundred and fifty thousand people took part in the national consultation. According to research, 80 per cent of the people support the government’s family policy. In our line of business, it is as rare as hens’ teeth for a government to stand on such firm ground. The people want us to continue what we’ve started. In nine years we have doubled the support for families, and on a pro rata basis it is the highest in the whole of Europe.

I am now announcing a seven-point family protection action plan. The government has decided on seven measures, but this list is not definitive, as life does not stop. First of all, we will introduce an allowance that is designed to encourage young married couples to have children. Every woman under the age of forty who marries for the first time will be eligible for a preferential loan of 10 million forints to start their new lives. After the birth of a child we will suspend repayment of the loan for three years, and after the arrival of a second child we will suspend it for another three years, and write off one third of the principal debt. If a third child is born, we will cancel the remaining part of the loan in its entirety. Secondly, we will extend the preferential credit provided by

“CSOK” (family housing benefit). Families with two or more children will also be allowed to use their loans for the purchase of existing properties. People living in villages should wait just a little bit longer because for them, within a few weeks, we would like to announce a scheme specifically customised to their needs. This means that today young married couples agreeing to have two children are eligible for grants worth 22 million forints for starting their lives and creating their first homes, while families agreeing to have three children are eligible for grants worth 35 million forints. Thirdly, so far we have assumed one million forints from the mortgage loans of large families upon the birth of the third and every further child thereafter. We have extended this option now: already upon the birth of the second child we will assume one million forints, we will assume 4 million forints upon the birth of the third child, and another one million forints upon the birth of each further child. Fourthly, I hereby announce that women who have given birth to and raised minimum four children will be exempt from the payment of personal income tax for the rest of their lives. Fifthly, we will launch a car purchase programme for large families. We will provide a non-repayable grant of 2.5 million forints for families raising minimum three children for the purchase of new cars with at least seven seats. Sixthly, we will provide comprehensive crèche care. In order to have enough crèche places, over a period of three years we will need 21,000 new places. We will build 10,000 of these up to the end of this year, and another 5,000 and 6,000 in 2020 and 2021, respectively. This means that by 2022 every parent who so wishes will be able to take their children to crèche facilities. And finally seventhly, we will introduce child care allowance for grandparents. In the future, if the parents so decide, the grandparents will be able to go on child care allowance instead of them” (Orbán, 2019).